

**Рішення**  
**разової спеціалізованої вченої ради**  
**про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Михайло ПОДОЛЯН, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році ДВНЗ «Прикарпатський університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю філософія, працює викладачем кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Університету Короля Данила, м. Івано-Франківськ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 281 Публічне управління та адміністрування.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.190, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 5 травня 2026 року № 598, у складі:

Голови разової  
спеціалізованої вченої  
ради –

Романа ЩУРА, доктора економічних наук, професора кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів –

Ольги ЖУК, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Антоніни ТОМАШЕВСЬКОЇ, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів –

Наталії БОНДАРЧУК, доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Наталії ВАСЮК, доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри національної економіки та публічного управління Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана

на засіданні 24 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування Михайлу ПОДОЛЯНУ на підставі публічного захисту дисертації «Державне регулювання ресторанного бізнесу в Україні» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.



Дисертацію виконано в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Інна СУРАЙ, доктор наук з державного управління, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, професор кафедри публічного управління та адміністрування.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що *уперше*:

- запропоновано науково-обґрунтований комплексний механізм державного регулювання ресторанного бізнесу, який базується на інтеграції соціально-економічного, інституційного та нормативно-правового компонентів у єдину систему взаємодії, що забезпечує поєднання функцій контролю, стимулювання та координації та орієнтований на цифровізацію, партнерську взаємодію держави і бізнесу, зниження адміністративного тиску та адаптивність до умов воєнних та післявоєнних трансформацій України;

- запропоновано інтегровану модель оцінювання ефективності державного регулювання ресторанного бізнесу, яка ґрунтується на системі взаємопов'язаних індикаторів, об'єднаних у чотири блоки (економічний, соціальний, інституційний, регуляторний), що дозволяє здійснювати комплексну оцінку результативності державної політики та її впливу на розвиток ресторанного бізнесу в коротко-та довгостроковій перспективі;

- запропоновано кластерно-адаптивну модель державного впливу на розвиток ресторанного бізнесу, що передбачає диференціацію регуляторної політики залежно від типу територіального середовища (туристичного, урбаністичного, транзитного, локального); на відміну від уніфікованих підходів, така модель враховує регіональні особливості розвитку галузі та дозволяє підвищити ефективність державного регулювання на місцевому рівні.

*удосконалено*:

- понятійно-категорійний апарат дослідження державного регулювання ресторанного бізнесу шляхом систематизації та уточнення ключових наукових дефініцій з урахуванням положень теорії публічного управління, інституційної економіки, концепцій сталого розвитку та публічно-приватного партнерства. Зокрема, уточнено зміст поняття *«державне регулювання ресторанного бізнесу»* як інтегрованої системи нормативно-правових, інституційних, економічних та соціальних інструментів державного впливу, спрямованих на формування конкурентного, безпечного та соціально орієнтованого середовища функціонування ресторанного бізнесу; на відміну від існуючих трактувань, у запропонованому визначенні акцентовано увагу на соціальній складовій, інклюзивності та формуванні сервісної культури; *«нормативно-правовий механізм державного регулювання»* трактується як системно впорядкована сукупність законодавчих, підзаконних, стандартних та процедурних норм, а також інструментів їх реалізації, спрямованих на встановлення правил функціонування ресторанного бізнесу, забезпечення безпеки та якості послуг, захисту прав споживачів і створення прозорого конкурентного середовища, що реалізується через узгоджену взаємодію органів державної влади та місцевого самоврядування; *«інституційне забезпечення»* як сукупність органів державної влади, місцевого самоврядування, бізнес-асоціацій та інших суб'єктів, а також форм і механізмів їх взаємодії, які забезпечують формування, реалізацію та



координацію державної політики у сфері ресторанного бізнесу з метою підвищення ефективності управління, зниження адміністративних бар'єрів та розвитку партнерських відносин між державою і бізнесом; *«державний контроль і нагляд»* як система організаційно-правових та адміністративних заходів, спрямованих на перевірку дотримання суб'єктами господарювання встановлених нормативно-правових вимог, стандартів безпечності та якості послуг, яка реалізується на засадах ризик-орієнтованого підходу, прозорості процедур та мінімізації надмірного адміністративного втручання у діяльність бізнесу; *«економічне стимулювання ресторанного бізнесу»* виступає сукупністю фінансово-економічних інструментів державного впливу (податкові пільги, гранти, субсидії, інвестиційна підтримка, кредитні програми), спрямованих на активізацію підприємницької діяльності, підвищення інвестиційної привабливості ресторанного бізнесу, розвиток інновацій, підтримку малого і середнього бізнесу та забезпечення сталого розвитку ресторанного бізнесу в Україні. Це дозволило інтегрувати адміністративні, економічні та соціальні аспекти регуляторного впливу в єдину логічну систему;

– методологічний підхід до дослідження й оцінювання ефективності державного регулювання ресторанного бізнесу шляхом поєднання системного, комплексного, інституційного та порівняльного методів. Доведено, що ресторанний бізнес як об'єкт публічного управління характеризується складною багаторівневою структурою взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів малого і середнього підприємництва та споживачів послуг, що потребує застосування багатофакторних методів аналізу. Запропоновано систему критеріїв оцінювання ефективності державного регулювання ресторанного бізнесу, що включає показники конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, якості та доступності послуг, рівня легалізації бізнесу та соціальної відповідальності, що дозволяє здійснювати комплексну оцінку результативності регуляторної політики та формувати практично орієнтовані рекомендації щодо її вдосконалення;

– наукові підходи до аналізу інституційного середовища ресторанного бізнесу, які поглиблено шляхом використання результатів анкетного опитування суб'єктів господарювання, що дозволило ідентифікувати ключові проблеми взаємодії бізнесу з державою (надмірне регулювання, складність процедур, низький рівень підтримки) та обґрунтувати напрями вдосконалення регуляторної політики;

– підходи до оцінювання доступності послуг ресторанного бізнесу, які розширено через використання показника забезпеченості населення закладами громадського харчування (на 10 тис. осіб) та його динамічного аналізу, що дозволило виявити тенденції скорочення мережі та зниження доступності послуг у регіональному розрізі;

*набули подальшого розвитку:*

– теоретико-методологічні засади державного регулювання ресторанного бізнесу через інтеграцію положень інституційної економіки, публічного управління та концепції сталого розвитку, що дозволило сформулювати цілісне бачення держави у розвитку ресторанного бізнесу як балансу між регуляторними та стимулюючими функціями при цьому обґрунтовано доцільність застосування системного, інституційного та процесного підходів, що дає можливість



розглядати державне регулювання як комплексний і динамічний механізм взаємодії держави та бізнесу;

– кластерний підхід до державного регулювання ресторанного бізнесу, який передбачає виділення територіально-функціональних кластерів (туристичних, урбаністичних, транзитних, локально-гастрономічних) як об'єктів державного впливу, що враховує регіональну специфіку, рівень туристичної активності, локальну гастрономічну ідентичність та дозволяє формувати диференційовану регуляторну політику та уточнено підходи до кластеризації через визначення критеріїв їх формування та обґрунтування доцільності використання різних інструментів державного впливу залежно від типу кластеру;

– науково-практичні підходи до адаптації кращого зарубіжного досвіду державного регулювання, зокрема поєднання європейської моделі цифровізації регуляторних процесів, американської моделі мінімального адміністративного втручання та стимулюючих механізмів підтримки бізнесу, що забезпечує можливість формування ефективної національної моделі регулювання.

*Практичне значення отриманих результатів* полягає в тому, що основні теоретичні та прикладні розробки й пропозиції автора можуть бути використані при підготовці навчально-методичних матеріалів з публічного управління, при викладанні здобувачам закладів вищої освіти, а також в практичній діяльності органів місцевого самоврядування. Основні результати дослідження використано:

– Івано-Франківська міська рада (довідка № 19/01-20/23в від 05.01.2026 р.) використано розробки та пропозиції щодо інтеграції економічних, соціальних та інституційних цілей державної політики використовується в діяльності обласної державної адміністрації під час координації взаємодії між структурними підрозділами, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємництва та громадськими об'єднаннями; розвитку партнерських відносин між державою, бізнесом і суспільством, зокрема через консультаційні механізми, публічні обговорення регуляторних рішень та залучення бізнес-спільноти до формування політики у сфері послуг і туризму;

– Асоціація рестораторів Івано-Франківська (довідка від 31.12.2025 р.) реалізовано елементи публічно-приватного партнерства, що проявляються у спільних ініціативах з органами місцевого самоврядування щодо розвитку туристично-ресторанної інфраструктури міста, просування локальних гастрономічних брендів, організації галузевих заходів, фестивалів та навчальних програм;

– ФОП Швадчак Олеся Володимирівна (довідка від 26.12.2025 р.) реалізація положень щодо цифровізації регуляторних і управлінських процедур електронного документообігу, цифрових сервісів обліку, онлайн-касових систем, електронних каналів взаємодії з контролюючими органами та споживачами;

– Університет Короля Данила (довідка № 01 від 02.01.2026 р.) використано розробки автора щодо узагальнення і систематизації теоретичних засад, що розкривають соціальну відповідальність та інклюзивність як невід'ємні складові сучасного ресторанного бізнесу; впровадженні інноваційних рішень для забезпечення доступності послуг, зокрема через концепцію «невидимої



інклюдії», яка передбачає створення безбар'єрного середовища без акцентування на обмеженнях окремих груп споживачів.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Повний обсяг дисертації становить 268 сторінок, обсяг основного тексту 184 сторінки. Робота містить 12 таблиць, 8 рисунків. Список використаних джерел включає 368 найменувань.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами).

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових видань України (категорії Б), 1 розділ колективної монографії та 3 тези міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 №44 (зі змінами):

1. Подолян М. І. Методи та інструменти державного регулювання ресторанного бізнесу в Україні. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»*. 2024. №2(30). С.488-498

(фах. видання, категорія Б)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30))

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/209>

2. Подолян М.І. Державне регулювання ресторанного бізнесу як чинник соціально-економічної стабільності. *Суспільство та національні інтереси. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2026. №1(21) 2026. С. 831-845

(фах. видання, категорія Б)

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-1\(21\)-831-844](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-1(21)-831-844)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sni/issue/view/433/536>

3. Подолян М. І. Міжнародна практика державного регулювання розвитку ресторанного бізнесу. *Національні інтереси України. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2026. № 1(17) 2026, с.1273-1288

(фах. видання, категорія Б)

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-1\(18\)-1276-1287](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-1(18)-1276-1287)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/niu/issue/view/432/535>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Роман ЩУР – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.



2. Ольга ЖУК – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Антоніна ТОМАШЕВСЬКА – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Наталія БОНДАРЧУК – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування Дніпровського державного аграрно-економічного університету (м. Дніпро).

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Наталія ВАСЮК – доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри національної економіки та публічного управління Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана (м. Київ).

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.190 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, присуджує Михайлу ПОДОЛЯНУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової  
спеціалізованої вченої ради



Роман ЩУР